

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

ВИТЯГ З РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

05.11.2024 № 70/224-р/к

Справа № 3/02-164-20

м. Харків

Про закриття розгляду справи

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), розглянувши матеріали справи № 3/02-164-20 про порушення КОМУНАЛЬНИМ НЕКОМЕРЦІЙНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ ІМ. ПРОФ. М.П. НОВАЧЕНКА» законодавства про захист економічної конкуренції та подання Першого відділу досліджень і розслідувань Відділення від 24.10.2024 № 70-03/544-П,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) До Відділення надійшло доручення Голови Антимонопольного комітету України від 05.10.2020 № 801/360-АМ (вх. від 07.10.2020 № 70-01/46-АМ) щодо розгляду заяви ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «БУРИНСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД» (далі – ТОВ «БУРИНСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД», Заявник) від 29.09.2020 № 131 про порушення НЕКОМЕРЦІЙНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ БУРИНСЬКОЇ РАЙОННОЇ РАДИ «БУРИНСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА РАЙОННА ЛІКАРНЯ ІМ. ПРОФ. М.П. НОВАЧЕНКА» (далі - КНП «БУРИНСЬКА ЦРЛ») законодавства про захист економічної конкуренції (далі - Заява).
- (2) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 30.12.2020 № 70/179-рп/к розпочато розгляд справи № 3/02-164-20 за ознаками вчинення КНП «БУРИНСЬКА ЦРЛ» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку платних медичних послуг з проведення обов'язкових попередніх та періодичних профілактичних медичних оглядів працівників окремих професій, виробництв та організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку (далі - Справа).
- (3) Копія розпорядження від 30.12.2020 № 70/179-рп/к про початок розгляду Справи направлена Відділенням листом від 31.12.2020 № 70-02/3-8159 за місцезнаходженням КНП «БУРИНСЬКА ЦРЛ».
- (4) Листом від 31.12.2024 № 70-02/3-8158 Відділення повідомило ТОВ «БУРИНСЬКИЙ

МОЛОКОЗАВОД» про початок розгляду Справи.

- (5) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 07.08.2024 № 70/163-рп/к змінено відповідача у Справі, а саме КНП «БУРИНСЬКА ЦРЛ» на КОМУНАЛЬНЕ НЕКОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ ІМ. ПРОФ. М.П. НОВАЧЕНКА».
- (6) Копія розпорядження від 07.08.2024 № 70/163-рп/к про зміну відповідача направлена Відділенням листом від 07.08.2024 № 70-02/2525е за місцезнаходженням КОМУНАЛЬНОГО НЕКОМЕРЦІЙНОГО ПІДПРИЄМСТВА «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ ІМ. ПРОФ. М.П. НОВАЧЕНКА», зазначеним в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (далі - ЄДР).
- (7) Листом від 07.08.2024 № 70-02/2524е Відділення повідомило ТОВ «БУРИНСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД» про заміну відповідача у Справі.
- (8) Супровідним листом від 24.10.2024 № 70-02/1-3990е Відділення за місцезнаходженням КОМУНАЛЬНОГО НЕКОМЕРЦІЙНОГО ПІДПРИЄМСТВА «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ ІМ. ПРОФ. М.П. НОВАЧЕНКА», зазначеним в ЄДР, направило копію подання з попередніми висновками у Справі.
- (9) Супровідним листом від 24.10.2024 № 70-02/1-3989е Відділення за місцезнаходженням ТОВ «БУРИНСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД», зазначеним в ЄДР, направило копію подання з попередніми висновками у Справі.
- (10) Враховуючи, що станом на 30.10.2024 у Відділення була відсутня інформація щодо вручення КОМУНАЛЬНОМУ НЕКОМЕРЦІЙНОМУ ПІДПРИЄМСТВУ «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ ІМ. ПРОФ. М.П. НОВАЧЕНКА» та ТОВ «БУРИНСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД» копії подання з попередніми висновками у Справі, відповідно до пункту 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), інформація щодо подання з попередніми висновками у Справі із зазначенням дати, часу і місця розгляду Справи 30.10.2024 розміщена на офіційному вебсайті Антимонопольного комітету України.

2. СТОРОНИ У СПРАВІ

- (11) Заявником у Справі є ТОВ «БУРИНСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД», ідентифікаційний код юридичної особи – *інформація, доступ до якої обмежено*, місцезнаходження: *інформація, доступ до якої обмежено*.
- (12) У Заяві порушено питання щодо необґрунтованого розміру вартості платних послуг з проведення обов'язкових попередніх та періодичних профілактичних медичних оглядів працівників окремих професій, виробництв та організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб у 2020 році.
- (13) На момент винесення адміністративною колегією Відділення розпорядження від 30.12.2020 № 70/179-рп/к про початок розгляду Справи відповідачем у Справі було КНП «БУРИНСЬКА ЦРЛ», ідентифікаційний код юридичної особи – *інформація, доступ до якої обмежено*, місцезнаходження: *інформація, доступ до якої обмежено*, зареєстроване Буринською районною державною адміністрацією Сумської області *інформація, доступ до якої обмежено*, дата запису про державну реєстрацію *інформація, доступ до якої обмежено* за № *інформація, доступ до якої обмежено*.
- (14) Основним видом діяльності КНП «БУРИНСЬКА ЦРЛ» була *інформація, доступ до якої обмежено* (код за КВЕД *інформація, доступ до якої обмежено*).

- (15) Буринською міською радою Сумської області було прийняте рішення від 15.12.2020 «Про припинення комунального некомерційного підприємства Буринської районної ради «Буринська центральна районна лікарня ім. проф. М.П. Новаченка» шляхом реорганізації (приєднання)» (далі – Рішення від 15.12.2020).
- (16) Пунктом 1 Рішення від 15.12.2020 визначено: Припинити комунальне некомерційне підприємство Буринської районної ради «Буринська центральна районна лікарня ім. проф. М.П. Новаченка» (код ЄДРПОУ *інформація, доступ до якої обмежено*) шляхом реорганізації (приєднання до комунального некомерційного підприємства «Буринська лікарня ім. проф. М.П. Новаченка» (код ЄДРПОУ *інформація, доступ до якої обмежено*)).
- (17) Згідно з пунктом 2 Рішення від 15.12.2020 комунальне некомерційне підприємство «Буринська лікарня ім. проф. М.П. Новаченка» (код ЄДРПОУ *інформація, доступ до якої обмежено*) визнано правонаступником усього майна, прав та обов'язків КНП «Буринська ЦРЛ».
- (18) Відповідно до витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань від 04.06.2024 за кодом 108285799317 (далі – Витяг з ЄДР) відбулась державна реєстрація припинення юридичної особи - КНП «Буринська ЦРЛ» в результаті її реорганізації 14.06.2023.
- (19) Як вбачається з Витягу з ЄДР правонаступником КНП «Буринська ЦРЛ» є комунальне некомерційне підприємство «Буринська лікарня ім. проф. М.П. Новаченка» (код ЄДРПОУ *інформація, доступ до якої обмежено*) (далі – КНП «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ», Підприємство).
- (20) КНП «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ» є юридичною особою, зареєстрованою *інформація, доступ до якої обмежено*. Ідентифікаційний код юридичної особи *інформація, доступ до якої обмежено*. Місцезнаходження: *інформація, доступ до якої обмежено*.
- (21) Діяльність КНП «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ» регламентована Статутом комунального некомерційного підприємства «Буринська лікарня ім. проф. М.П. Новаченка», затвердженого рішенням Буринської міської ради восьмого скликання від 16.05.2024 (далі - Статут)
- (22) Відповідно до пункту 1.2. Статуту КНП «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ» є закладом охорони здоров'я – комунальним унітарним неприбутковим підприємством, що надає медичну допомогу на території міста Буринь та Буринської об'єднаної територіальної громади Сумської області. Пунктом 5.3. статуту визначено, що єдиною підставою для отримання медичних послуг у підприємстві є стан здоров'я особи та необхідність надання таких послуг, підтверджена наявністю в конкретної особи відповідних медичних показань.
- (23) Відповідно до статуту КНП «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ» має право надавати платні послуги у відповідності з діючим законодавством України.
- (24) Отже, у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КНП «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ» є суб'єктом господарювання.
- (25) Відповідно до пункту 1.4. Статуту КНП «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ» є правонаступником всього майна, прав та обов'язків КНП «Буринська ЦРЛ».
- (26) Таким чином, відповідачем у Справі є КНП «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ».

3. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (27) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 01.04.2002 № 317/6605 (далі – Методика), з урахуванням пункту 2.2 Методики, встановлено наступне.

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (28) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1. Суб'єкт господарювання

- (29) Об'єктом аналізу є КНП «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ» – суб'єкт господарювання, який надає платні послуги з проведення обов'язкових попередніх та періодичних профілактичних медичних оглядів працівників окремих професій, виробництв та організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб.

3.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

- (30) Об'єктом аналізу є платна послуга з проведення обов'язкових попередніх та періодичних профілактичних медичних оглядів працівників окремих професій, виробництв та організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб (далі – Медичний огляд).

3.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

3.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (31) Відповідно до Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарних груп, які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (32) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (33) Перелік платних послуг, які надаються в державних і комунальних закладах охорони здоров'я та вищих медичних навчальних закладах, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 17.09.1996 № 1138 «Про затвердження переліку платних послуг, які надаються в державних і комунальних закладах охорони здоров'я та вищих медичних навчальних закладах» (далі – Перелік платних послуг).
- (34) Відповідно до пункту 8 Переліку платних послуг державними і комунальними закладами охорони здоров'я проводяться, зокрема, медичні огляди для отримання виїзної візи (крім службових відряджень державних службовців та при виїзді на лікування за наявності відповідних медичних документів); попередні профілактичні медичні огляди при прийнятті на роботу та для отримання посвідчення водія транспортних засобів (крім випадків, коли медичні огляди проводяться за направленнями органів державної служби зайнятості), медичні огляди для отримання дозволу на право отримання та носіння зброї громадянами, а також відповідні періодичні профілактичні медичні огляди.
- (35) Відповідно до інформації КНП «БУРИНСЬКА ЦРЛ», наданої листом від 28.10.2020 № 642 (вх. від 28.10.2020 № 6062), КНП «БУРИНСЬКА ЦРЛ» надавало платні послуги, у тому числі з проведення Медичного огляду. При цьому, вартість Медичного огляду була затверджена наказами головного лікаря та складала:

- з 22.01.2019 по 20.01.2020 – для жінок 267,63 грн., для чоловіків – 217,72 грн;
- 20.01.2020 по 12.05.2020 – для жінок 305,60 грн, для чоловіків – 225,60 грн;
- з 12.05.2020 – для жінок 344,40 грн, для чоловіків – 263,70 грн.

(36) Отже, медична послуга з проведення Медичного огляду є товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище на КНП «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ».

3.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

(37) Споживачами послуг платної послуги з проведення Медичного огляду працівників окремих професій, виробництв та організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення, та яким необхідно отримати медичні книжки.

3.3. Визначення товарних меж ринку

(38) Відповідно до пунктів 5.1 – 5.3. Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:

подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання, тощо;

подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників, тощо;

наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);

відсутність суттєвої різниці в цінах;

взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.

При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.

(39) Механізм проведення обов'язкових попередніх та періодичних профілактичних медичних оглядів працівників окремих професій, виробництв та організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб, та видачі їм особистих медичних книжок визначається Правилами проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів працівників окремих професій, виробництв та організацій діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб, затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 23.07.2002 № 280, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08.08.2002 за № 639/6927 (далі - Правила).

(40) Відповідно до пункту 2 Правил метою проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів є запобігання розповсюдженню інфекційних та небезпечних захворювань, динамічне спостереження за станом здоров'я працюючого населення.

(41) Пунктом 3 Правил визначено, що попередньому (при прийнятті на роботу), періодичному профілактичному медичним оглядам підлягають працівники професій, визначених Переліком професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23 травня 2001 року № 559.

- (42) Відповідно до пункту 10 Правил у разі відсутності протипоказань для зайняття відповідним видом діяльності заклад охорони здоров'я видає працівнику форму № 1-ОМК «Особиста медична книжка» (далі - форма № 1-ОМК), затверджену наказом Міністерства охорони здоров'я України від 21 лютого 2013 року № 150.
- (43) Згідно з пунктом 1 Порядку проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів та видачі особистих медичних книжок, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 травня 2001 р. № 559 (далі - Порядок), відповідно до цього Порядку проводяться обов'язкові попередні (до прийняття на роботу) та періодичні профілактичні медичні огляди (далі - обов'язкові медичні огляди) працівників окремих професій, виробництв та організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб (далі - працівники), та видача їм особистих медичних книжок.
- Обов'язкові медичні огляди проводяться за рахунок роботодавців (підприємство, установа, організація або фізична особа - суб'єкт підприємницької діяльності, що використовують працю найманих працівників) (пункт 2 Порядку).
- (44) Пунктом 4 Порядку визначено, що перелік необхідних обстежень, лікарів-спеціалістів, видів клінічних, лабораторних та інших досліджень, що необхідні для проведення обов'язкових медичних оглядів, затверджується МОЗ.
- (45) Згідно з пунктом 11 Порядку для проведення обов'язкового періодичного медичного огляду роботодавець складає за погодженням з відповідним головним державним санітарним лікарем список працівників, які повинні пройти цей огляд. Копія списку передається до закладу або установи охорони здоров'я, де проводитиметься цей огляд. У разі проведення попереднього (до прийняття на роботу) обов'язкового медичного огляду роботодавець направляє закладу чи установі охорони здоров'я відповідного листа.
- Роботодавець здійснює контроль за проходженням працівниками у встановлені терміни обов'язкових медичних оглядів і несе за це відповідальність.
- (46) Відповідно до пункту 12 Порядку усі результати обстеження, що проводяться лікарями-спеціалістами (у тому числі лабораторних, клінічних та інших досліджень), обов'язково заносяться до особистої медичної книжки.
- На підставі результатів обстеження кожен лікар-спеціаліст робить висновок щодо можливості допущення працівника до роботи.
- (47) Отже, враховуючи особливості проведення Медичного огляду, платна послуга з проведення Медичного огляду не має товарів-замінників.
- (48) Таким чином, товарними межами визначено ринок платних послуг з проведення Медичного огляду.

3.4. Визначення географічних меж ринку

- (49) Відповідно до вимог Методики територіальні межі ринку визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів є неможливим або недоцільним.
- (50) Відповідно до інформації КНП «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ», наданою листом від 22.08.2024 № 561 (вх від 22.08.2024 № 2094), Підприємство надає платні послуги, зокрема з проведення Медичних оглядів на території м. Буринь та Буринської об'єднаної територіальної громади Сумської області.
- (51) Окрім цього, пунктом 1.2. Статуту визначено, що Підприємство надає медичну допомогу на території м. Буринь та Буринської об'єднаної територіальної громади Сумської області.
- (52) В ході розгляду Справи КНП «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ» повідомило Відділення, що не існує прив'язки до території для надання послуг з проведення Медичних оглядів і

мешканці м. Буринь можуть пройти Медичний огляд в інших закладах охорони здоров'я області, зокрема розташованих у м. Путивль, Конотоп.

- (53) В той же час, віддаленість від м. Буринь до найближчих населених пунктів, в яких є заклади охорони здоров'я, що можуть проводити Медичний огляд, складає, зокрема до м. Путивль 25 км, м. Конотоп 48 км, м. Білопілля 44 км. Враховуючи, що для проїзду до іншого населеного пункту споживач буде нести додаткові витрати, що спричиняє збільшення загальних витрат для отримання послуги з проведення Медичного огляду в іншому населеному пункті, споживачу недоцільно отримувати послугу з проведення Медичного огляду на значній відстані від місця проживання, що свідчить про обмеження здатності до переміщення попиту на Медичний огляд.
- (54) Отже, заклади охорони здоров'я, які знаходяться в найближчих населених пунктах до м. Буринь, не можуть розглядатися як конкуренти КНП «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ», оскільки не діють в межах території надання КНП «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ» послуги з проведення Медичного огляду.
- (55) Враховуючи вищевикладене, територіальними межами ринку платної послуги з проведення Медичних оглядів визначено територію м. Буринь та Буринської об'єднаної територіальної громади Сумської області.

3.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

- (56) Відповідно до пункту 1.3. Методики, часові межі ринку - час стабільності ринку, тобто період, протягом якого структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому істотно не змінюються.
- (57) Відповідно до пункту 7.1. Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (58) Зважаючи на інформацію, викладену у Заяві, дії КНП «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ» стосуються періоду 2019 - 2020 років.
- (59) Протягом 2019-2020 років КНП «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ» було єдиним суб'єктом господарювання, яке у визначених територіальних межах надавало платну послугу з проведення Медичного огляду.
- (60) Протягом 2019 - 2020 років, склад продавців (виконавців платних медичних послуг з проведення Медичного огляду) не змінювався, тобто структура даного ринку була сталою.
- (61) Враховуючи наведене, часовими межами ринку платної послуги з проведення Медичного огляду визначено період 2019 - 2020 років, протягом якого незмінними залишались структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

3.6. Визначення бар'єрів для вступу на ринок

- (62) Відповідно до Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (63) Ринок платної послуги з проведення Медичного огляду характеризується наявністю адміністративного бар'єру для вступу на цей ринок.
- (64) Так, відповідно до статті 1 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» заклад охорони здоров'я - юридична особа будь-якої форми

власності та організаційно-правової форми або її відокремлений підрозділ, що забезпечує медичне обслуговування населення на основі відповідної ліцензії та професійної діяльності медичних (фармацевтичних) працівників і фахівців з реабілітації.

- (65) Згідно зі статтею 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» ліцензуванню підлягають такі види господарської діяльності, зокрема медична практика.
- (66) Відповідно до пункту 4 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 02.03.2016 № 285 (далі – Ліцензійні умови), господарська діяльність з медичної практики (далі - медична практика) - вид господарської діяльності у сфері охорони здоров'я, який провадиться закладами охорони здоров'я та фізичними особами - підприємцями з метою надання медичної допомоги та медичного обслуговування на підставі ліцензії.
- (67) Згідно з пунктами 5 і 6 Ліцензійних умов здобувач ліцензії для її отримання подає до органу ліцензування заяву про отримання ліцензії за формою згідно з додатком 1. До заяви про отримання ліцензії додаються за підписом здобувача ліцензії або уповноваженої ним особи відомості про стан матеріально-технічної бази, наявність персоналу із зазначенням його освітнього і кваліфікаційного рівня (додаток 2).
- (68) Пунктом 5 Правил визначено, що Медичні огляди проводяться закладами охорони здоров'я, які мають ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики.
- (69) Отже, з урахуванням викладеного, для вступу на ринок платної послуги з проведення Медичного огляду суб'єкту господарювання необхідно мати ліцензію на право провадження медичної практики, відповідну матеріально-технічну базу та персонал відповідної кваліфікації.

3.7. Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища Відповідача

- (70) Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо, зокрема на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (71) Суб'єкти господарювання не зазнають значної конкуренції, якщо завдяки своїй ринковій владі мають здатність не допускати, усувати чи обмежувати конкуренцію, зокрема обмежувати конкурентоспроможність інших суб'єктів господарювання, або ущемлювати інтереси інших суб'єктів господарювання чи споживачів (пункт 10.3 Методики).
- (72) Відповідно до інформації, наданої Буринською міською радою листом від 21.08.2024 № 2146 (вх. від 21.08.2024 № 2087), тільки КНП «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ» надавалась платна послуга з проведення Медичного огляду на території м. Буринь та Буринської об'єднаної територіальної громади Сумської області.
- (73) Заклади охорони здоров'я, які знаходяться в найближчих населених пунктах до м. Буринь, не діють в межах території надання КНП «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ» послуги з проведення Медичного огляду.
- (74) Отже, з урахуванням пункту 10.3 Методики, здатність КНП «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ», яке є єдиним закладом охорони здоров'я, який надає платну послугу з проведення Медичного огляду в територіальних межах м. Буринь та Буринської об'єднаної територіальної громади Сумської області, встановлювати свої умови при продажу товару є ознакою ринкової влади.
- (75) Таким чином, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної

конкуренції» КНП «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ» за результатами діяльності протягом 2019 -2020 років займало монопольне (домінуюче) становище на ринку платної послуги з проведення Медичного огляду на території м. Буринь та Буринської об'єднаної територіальної громади Сумської області, з часткою 100 %, оскільки у нього не було жодного конкурента на цьому ринку.

4. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

- (76) ТОВ «БУРИНСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД» у Заяві зазначило про зростання у 2020 році в порівнянні з 2019 роком вартості платних послуг з проведення Медичного огляду та вважає таку вартість послуг з проведення Медичного огляду необґрунтованою.
- (77) КНП «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ» протягом 2019-2020 років надавало населенню платні медичні послуги, у тому числі з проведення Медичного огляду.
- (78) Відповідно до інформації, наданою КНП «БУРИНСЬКА ЦРЛ» листом від 09.02.2023 № 50 (вх від 10.02.2023 № 50), вартість Медичного огляду, яка діяла протягом 2019 року складала: для жінок – 267,63 грн., для чоловіків – 217,72 грн. Вартість Медичного огляду затверджена наказом головного лікаря від 22.01.2019 № 118 «Про зміни тарифів на платні медичні послуги». До складу послуги з проведення Медичного огляду включені такі лікарі-спеціалісти та лабораторні дослідження:

Медичний огляд жінок		Медичний огляд чоловіків	
Найменування лікарів-спеціалістів та лабораторних досліджень	Вартість, грн. (без ПДВ)	Найменування лікарів-спеціалістів та лабораторних досліджень	Вартість, грн. (без ПДВ)
терапевт	27,68	терапевт	27,68
отоларинголог	21,60	отоларинголог	21,60
дерматовенеролог	26,90	дерматовенеролог	17,80
стоматолог	17,20	стоматолог	17,20
флюорографія	13,60	флюорографія	13,60
Клінічний аналіз крові	38,00	Клінічний аналіз крові	38,00
Клінічний аналіз сечі	19,56	Клінічний аналіз сечі	19,56
Кров на РПМ (сифіліс)	17,80	Кров на РПМ (сифіліс)	17,80
Мазки на гонорею	67,49	Мазки на гонорею	44,48

- (79) Згідно з інформацією КНП «БУРИНСЬКА ЦРЛ», наданою листом від 28.10.2020 № 642 (вх від 28.10.2020 № 6062), вартість Медичного огляду, яка діяла протягом 2020 року складала:

- 1) з 20.01.2020 по 12.05.2020 – для жінок 305,60 грн (без ПДВ), для чоловіків – 225,60 грн (без ПДВ). Вартість Медичного огляду затверджена наказом головного лікаря від 17.01.2020 № 33 «Про затвердження тарифів на платні медичні послуги». До складу послуги з проведення Медичного огляду включені такі лікарі-спеціалісти та лабораторні дослідження:

№ з/п	Найменування лікарів-спеціалістів та лабораторних досліджень	Вартість, грн. (без ПДВ)
1	терапевт	46,10
2	дерматовенеролог:	

	<i>жінки</i>	30,60
	<i>чоловіки</i>	24,30
3	стоматолог	22,10
4	отоларинголог	21,60
5	Дослідження(із збором матеріалу)	
5.1.	Кров на РПМ (сифіліс)	22,40
5.2.	Мазки на гонорею	
	<i>жінки</i>	122,60
	<i>чоловіки</i>	48,90

- 2) з 12.05.2020 – для жінок 344,40 грн (без ПДВ), для чоловіків – 263,70 грн. (без ПДВ). Вартість Медичного огляду затверджена наказами головного лікаря від 12.05.2020 № 95 «Про затвердження тарифів на платні медичні послуги», від 15.07.2020 № 111 «Про затвердження тарифів на платні медичні послуги». До складу послуги з проведення Медичного огляду включені такі лікарі-спеціалісти та лабораторні дослідження:

№ з/п	Найменування лікарів-спеціалістів та лабораторних досліджень	Вартість, грн. (без ПДВ)
1	терапевт	46,10
2	дерматовенеролог:	
	<i>жінки</i>	30,60
	<i>чоловіки</i>	24,30
3	стоматолог	22,10
4	отоларинголог	21,60
5	Дослідження(із збором матеріалу)	
5.1.	Кров на РПМ (сифіліс)	22,40
5.2.	Мазки на гонорею	
	<i>жінки</i>	122,60
	<i>чоловіки</i>	48,90
5.3.	гельмінти	40,20
5.4.	ентеробіоз	38,80

- (80) Отже, з огляду на наведене, до вартості послуг з проведення Медичного огляду КНП «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ» включило перелік лікарів - спеціалістів і лабораторних досліджень згідно з Правилами.
- (81) Для проведення Медичних оглядів наказами головного лікаря КНП «БУРИНСЬКА ЦРЛ» від 11.01.2019 № 19 «Про організацію проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів працівників окремих професій, виробництв і організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб», від 24.01.2020 № 35 «Про організацію проведення обов'язкових медичних оглядів працівників окремих професій, виробництв і організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб в умовах КНП «БУРИНСЬКА ЦРЛ» у 2020 році» затверджувався склад комісії з проведення Медичного огляду. Так, до комісій були включені лікарі-спеціалісти: терапевт, отоларинголог, стоматолог, акушер-гінеколог, уролог.
- (82) Отже, з огляду на зазначене КНП «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ» не включило до складу

- комісії з проведення Медичного огляду лікаря-дерматовенеролога, а натомість включило лікаря - акушер-гінеколога, лікаря-уролога, які не передбачені Правилами.
- (83) Окрім цього, аналізом розрахунку (калькуляції) вартості послуги з проведення Медичного огляду, яка діяла протягом 2020 років, Відділенням встановлено, що у 2020 році до вартості Медичного огляду КНП «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ» включило витрати на заробітну плату молодшого медичного персоналу, включення якого не передбачено Правилами.
- (84) Включення до вартості послуги з проведення Медичного огляду витрат на заробітну плату молодшого медичного персоналу та лікарів - акушер-гінеколога і уролога, що не передбачено Правилами, могло призвести до завищення вартості послуги з проведення Медичного огляду, яка діяла протягом 2020 року.
- (85) В ході розгляду Справи встановлено наступне.
- (86) У листі від 30.09.2021 № 598 (вх. від 01.10.2021 № 5673) КНП «БУРИНСЬКА ЦРЛ», пояснює включення лікаря – акушер-гінеколога та лікаря-уролога до складу комісії для проведення Медичного огляду наступним: *«З метою збереження обсягу досліджень, які необхідні для визначення стану працівників, забір матеріалу для дослідження мазків на гонорею проводиться лікарем – гінекологом для жінок, лікарем -урологом для чоловіків»* (мова оригіналу).
- (87) Таким чином, лікарями – акушер-гінекологом і урологом забезпечується обстеження та здійснюється забір матеріалів для дослідження мазків на гонорею. При цьому, зазначений вид лабораторного дослідження передбачений наказами головного лікаря, якими встановлена вартість Медичного огляду, та Правилами.
- (88) Також, згідно з пунктом 6 Правил обов'язковий профілактичний медичний огляд включає в себе: загальне обстеження лікарями-спеціалістами (лікар-терапевт, лікар-дерматовенеролог, лікар-отоларинголог, лікар-стоматолог та інші спеціалісти (за потреби)), лабораторне і функціональне обстеження згідно з Переліком необхідних обстежень лікарів-спеціалістів, видів клінічних, лабораторних та інших досліджень, що необхідні для проведення обов'язкових медичних оглядів, та періодичність їх проведення, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 23.07.2002 № 280, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 08.09.2002 за № 639/6927.
- (89) Отже, з урахуванням викладеного, положення Правил дозволяють за потреби включати обстеження іншими лікарями-спеціалістами, а не лише тими, які визначені цими правилами.
- (90) Щодо зростання вартості послуги з проведення Медичного огляду у 2020 році КНП «БУРИНСЬКА ЦРЛ» листом від 28.10.2020 № 642 повідомило Відділення, що *«... тарифи на платні медичні послуги регулювалися розпорядженням голови обласної державної адміністрації В 2020 році відповідно до розпорядження голови обласної державної адміністрації від 21.12.2019 № 685-ОД «Про внесення змін до розпорядження голови сумської обласної державної адміністрації від 10.12.2018 № 740-ОД» збільшено тарифи на послуги. Підвищення відбулось за рахунок збільшення заробітної плати працівників на 1,13% (мінімальна заробітна плата зросла з 4173,00 грн. до 4723,00 грн), збільшення вартості комунальних послуг (електроенергії, водовідведення, вивезення твердих побутових відходів). Вартість водовідведення зросла на 59% (станом на 01.01.2019 – 37,37 грн., станом на 01.01.2020 – 59,43 грн., вартість вивезення ТБВ зросла на 23,8% (станом на 01.01.2019 – 187,00 грн., станом на 01.01.2020 – 231,54 грн.), збільшення вартості витратних матеріалів, лабораторних реактивів на 10%...»* (мова оригіналу).

- (91) Відповідно до пункту 12 Повноважень центральних органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін і тарифів на окремі види продукції, товарів і послуг, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 25.12.1996 № 1548 «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» *(у редакції, яка діяла до 23.01.2021)*, зокрема обласні державні адміністрації регулюють (встановлюють) тарифи на платні послуги, що надають лікувально-профілактичні державні і комунальні заклади охорони здоров'я, крім закладів охорони здоров'я МВС та ДСНС, окремих науково-дослідних установ Національної академії медичних наук, які є учасниками пілотного проекту щодо зміни механізму фінансового забезпечення надання медичної допомоги, учасників пілотного проекту щодо зміни механізму фінансового забезпечення оперативного лікування з трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів.
- (92) Таким чином, ціни (тарифи) на платні медичні послуги, зокрема на проведення Медичного огляду підлягають державному регулюванню.
- (93) Так, протягом 2019-2020 року на території Сумської області діяли граничні тарифи на основні медичні послуги, у тому числі на проведення Медичного огляду, що надаються лікувально-профілактичними державними і комунальними закладами охорони здоров'я, встановлені розпорядженням голови Сумської обласної державної адміністрації від 21.12.2019 № 685-ОД «Про внесення змін до розпорядження голови Сумської обласної державної адміністрації від 10.12.2018 № 740-ОД».
- (94) Аналізом вартості платних послуг, зокрема на проведення Медичного огляду, які діяли протягом 2020 року та які були затверджені наказами головного лікаря КНП «БУРИНСЬКА ЦРЛ», встановлено, що вона не перевищувала граничні тарифи, встановлені вищезазначеним розпорядженням голови СУМСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ.
- (95) Також, в ході розгляду Справи СУМСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ листом (вх. від 28.08.2024 № 70-01/2121) повідомила Відділення, що на законодавчому рівні не затверджено методичних рекомендацій/порядку розрахунків вартості тарифів на платні медичні послуги.
- При формуванні собівартості послуги до складу прямих витрат на оплату праці основного медперсоналу включається заробітна плата медичних працівників (лікарі, середній медперсонал – медсестри), які безпосередньо забезпечують виконання медичної послуги, заробітна плата молодшого медичного персоналу (прибиральниці, санітарки) визначається пропорційно до заробітної плати основного медперсоналу, задіяного в цій послугі. Штатними нормативами конкретного лікувального закладу передбачено навантаження даних працівників.
- Конкретний розмір тарифу на послуги державні та комунальні лікувальні заклади області повинні встановлювати самостійно (в межах граничного) виходячи з собівартості їх надання.
- (96) Отже, з урахуванням пояснень СУМСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ, до собівартості платних медичних послуг, до яких відноситься Медичний огляд, мають включатися витрати на заробітну плату молодшого медичного персоналу.
- (97) Таким чином, зростання у 2020 році вартості послуги з проведення Медичного огляду відбулось за рахунок, зокрема зростання мінімальної заробітної плати, вартості комунальних послуг, вартості витратних матеріалів та реактивів, а не за рахунок включення до складу її вартості витрат на заробітну плату молодшого медичного

персоналу. При цьому, вартість послуги з проведення Медичного огляду, яка діяла протягом 2020 року, не перевищувала граничні тарифи, встановлені розпорядженням голови СУМСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ.

5. ЗАПЕРЕЧЕННЯ СТОРІН У СПРАВІ ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (98) На подання з попередніми висновками у Справі, направлене до КНП «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ» та ТОВ «БУРИНСЬКИЙ МОЛОКАЗАВОД» листами від 24.10.2024 № 70-02/3990є та від 24.10.2024 № 70-02/3989є (відповідно), ані Підприємство, ані Заявник не надали до Відділення будь-яких заперечень та/або зауважень.

6. ВИСНОВКИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ВІДДІЛЕННЯ У СПРАВІ

- (99) Відповідно до пункту 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.
- (100) Згідно з пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку, зокрема, визнається встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (101) При цьому, для доведення відповідного порушення необхідно встановити причинно-наслідковий зв'язок між діями суб'єкта господарювання, який має ознаки такого, що займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, та негативними наслідками для споживача, а також обґрунтувати неможливість певних діянь такого суб'єкта господарювання [які пропонується визнати зловживанням монопольним (домінуючим) становищем] за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (102) У ході розгляду Справи було встановлено, що зростання у КНП «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ» вартості послуги з проведення Медичного огляду у 2020 році відбулось за рахунок, зокрема зростання мінімальної заробітної плати, вартості комунальних послуг, вартості витратних матеріалів та реактивів, а не за рахунок включення витрат на заробітну плату молодшого медичного персоналу. До того ж, вартість послуги з проведення Медичного огляду, яка діяла протягом 2020 року, не перевищувала граничні ціни (тарифи) на Медичний огляд, встановлені розпорядженням голови СУМСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
- (103) Включення КНП «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ» до складу комісії лікарів – акушер-гінеколога та уролога здійснено для забезпечення обстеження та забору матеріалів для дослідження мазків на гонорею. При цьому, зазначений вид лабораторного дослідження передбачений наказами головного лікаря, якими встановлена вартість Медичного огляду, а також Правилами.
- (104) Також слід зазначити, що положенням пункту 6 Правил, окрім визначених лікарів - спеціалістів, а саме: лікар-терапевт, лікар-дерматовенеролог, лікар-отоларинголог, лікар-стоматолог, передбачена можливість за потреби включати для обстеження й інших лікарів-спеціалістів.
- (105) Враховуючи наведене, матеріалами Справи не доведено, що дії КНП «БУРИНСЬКА ЛІКАРНЯ», які полягали у включенні до вартості послуги з проведення Медичного огляду, яка діяла протягом 2020 року, витрат на заробітну плату молодшого медичного, лікарів – акушер-гінеколога і уролога, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку платної медичної послуги з проведення профілактичного медичного огляду працівників окремих професій,

виробництв та організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

- (106) Відповідно до статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» розгляд справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції підлягає закриттю без прийняття рішення по суті, якщо, зокрема не доведено вчинення порушення.

Відповідно до пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України № 3295-IX від 09.08.2023 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України» справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, розгляд яких розпочато до дня набрання чинності цим Законом, розглядаються відповідно до законодавства, яке діяло до дня набрання чинності цим Законом.

Враховуючи викладене, на підставі статей 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статей 48 і 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктів 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 №32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за №291/5482, та пункту 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Закрити розгляд справи № 3/02-164-20.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Юрій ГЛАДИК